

KÆRUNEVNDIN HJÁ ARBEIÐSLOYSISSKIPANINI

BOKS 106 • 110 TÓRSHAVN • TLF. 31 63 13 • FAX 35 95 96

062671

12. SEP 2012

Annfinn Fagraklett
Sjúrdagøta 33
512 Norðagøta

Móttøku postur

12.09.2012

Tórshavn, tann 10. september 2012
J.nr. 2012006

Avgerð

í kærø tygara móti Arbeiðsloysisskipanini (ALS)

Kærunevndin hjá ALS viðgjørði á fundi tann 3. september 2012 kærø tygara um at krevja tygum eftir ALS-gjaldi 5 ár aftur í tíð.

Kærunevndin samtykti at geva tygum viðhald.

Av málinum framgongur, at tygum vendi tygum til ALS við brævi, dagfest 27. oktober 2000, har tygum gjørðu vart við, at tygum ikki skuldu rinda ALS-gjald, tí tygum høvdu siglt við donskum skipi síðan 15. mai 2000. Tygum bóðu tí um at verða strikaður úr skipanini, og bóðu um at fáa peningin aftur, sum tygum høvdu goldið, síðan tygum komu umborð.

Við brævi, dagfest 7. desember 2000, bað ALS TAKS um at steðga inngjald tygara, so leingi tygum sigldu við donskum skipi.

ALS gjørði eisini upprit til sítt bókhald um at endurrinda tygum ALS-gjaldið fyri februar 2000 og árið út. Tað var kr. 5.576.

ALS vendi sær til tygum við brævi, dagfest 2. mars 2012, har víst varð á, at tygum ikki høvdu goldið ALS-gjald í fleiri ár.

Víðari vísti ALS á, at tygum sjálvur høvdu vent tygum til ALS og biðið um at verða frítikin fyri at rinda ALS-gjald. Tá tygum so byrjaðu aftur í arbeiði, sum viðførdi skyldu at rinda ALS-gjald, høvdu tygum ikki boðað ALS frá. Tað hevur viðført, at tygum í fleiri ár ikki hava goldið ALS-gjald.

KÆRUNEYNDIN HJÁ ARBEIDSLOYSISSKIPANINI

Tað er komið í rættlag fyri framtíðarinntøkuna. Men ALS metir, at ALS hevur krav uppá ALS-gjald fyri tíðina, sum er farin. Kravið er kr. 31.600.

Kæran

Tygum hava í kæru tygara m.a. víst á, at tygum hava siglt við føroyskum skipi síðan 2004. Í november 2011 vendu tygum tygum til TAKS, tí tygum eftir lønaruppgerðunum rindaðu ALS-gjald, hóast inntøka tygara var farin uppum 650 tkr. fyri árið. Loftið fyri gjald til ALS er 1 % av 650 tkr.

TAKS upplýsir, at tygum hava ikki goldið ALS-gjald síðan 2000. TAKS veit ikki orsøkina og biður tygum um at venda tygum til ALS. ALS veit heldur ikki, hví so er, tá tygum seta tygum í samband við ALS. ALS lovar at venda aftur.

4 mánaðar seinni fáa tygum uppkravið við brævi, dagfest 2. mars 2012.

Síðani desember 2011, tá tygum byrjaðu at rinda ~~ALS-gjald~~, hevur ALS-gjaldið staðið á kontuavritum tygara. Tað høvdu tygum ikki lagt merki til áðrenn, tá tygum ikki rindaðu ALS-gjald. ALS-gjaldið hevur alla tíð staðið á tygara lønaruppgerð frá arbeiðsgevaranum. Arbeiðsgevarin hevur tó ikki uppkravt nakað ALS-gjald. Tað stendur bara á lønaruppgerðini sum kunning til løntakaran.

Tygum vísa eisini á, at tygum bóðu um at fáa ALS-gjaldið steðgað í 2000, tí tygum høvdu eingi rættindi hjá ALS allikavæl. Tygum syrgdu tá sjálvur fyri, at lønin fór umvegis skattaskipanina.

Tá tygum so byrjaðu at sigla aftur í Føroyum í 2004 hjá einum vanligum føroyskum reiðari, fingi tygum løn hvønn mánaða, og tað fór ígjøgnum afturhaldsskipanina av sær sjálvum. Tað var ikki tað, sum tygum vóru vanur við tey seinastu 4 árin. Tí hildu tygum, at alt bleiv trekt, sum skuldi trekkjast frá, tí tygum sigldu í Føroyum aftur.

Tygum halda, at ALS átti at gjørt tygum varugan við, at tygum skuldu venda tygum aftur til ALS, um tygum fóru at sigla aftur í Føroyum.

Jógvan Fagraklett, sum er pápi tygara, byrjaði at sigla í Føroyum aftur í mars 2011, eftir at hann gavst at sigla í Danmark í januar 2011. Jógvan varð trektur fyri ALS-gjald automatiskt frá fyrstu løn, uttan at hann hevur gjørt vart við seg á nakran hátt.

Tygum meta ikki, at tað er tygara feilur, at tygum ikki hava goldið ALS-gjald hesi árin. Tygum spyrja eisini, hvussu ALS kann krevja tygum fyri eina trygging, har tygum ikki hava verið tryggjaður. Tygum hava handlað í góðari trúgv. Annars høvdu tygum ikki sett tygum í samband við TAKS og ALS.

Kæruummæli frá ALS

ALS hevur í kæruummæli, dagfest 16. april 2012, m.a. víst á, at tygum skulu rinda ALS-gjald til ALS, tá tygum arbeiða í Føroyum, og til ein danskan a-kassa, tá tygum arbeiða í Danmark.

KÆRUNEVNDIN HJÁ ARBEIÐSLOYSISSKIPANINI

Eisini tá tygum hava bústað í Føroyum alla tíðina. Tað er ásett í avtaluni millum Føroyar og Danmark, hvar ein rindar ALS-gjald.

Tað er møguleiki fyri at fáa arbeiðsloysisstuðul frá ALS í Føroyum, sjálvt um mann ikki hevur goldið ALS-gjald til ALS, men til danskan a-kassa.

ALS vísir eisini á, at tað er ikki mark fyri, hvussu leingi ein skal hava goldið ALS-gjald fyri at fáa útgoldið arbeiðsloysisstuðul.

ALS vísir víðari á, at ALS-lógin ásetir, at øll, sum móttaka ella rinda A-inntøku í Føroyum, skulu rinda ALS-gjald, meðan tað í Danmark er sjálvboðið, um ein er tryggjaður í einum a-kassa.

Til at krevja ALS-gjaldið inn, sum fellur til gjaldingar, samstunds sum A-inntøka verður rindað ella móttikin, hevur ALS gjørt avtalu við TAKS. Tá TAKS ásetir kotuna á p-talið, um viðkomandi skal rinda ALS-gjald ella ikki, hevur ALS sjálvandi boðað TAKS frá, at tygum ikki skulu rinda ALS-gjald, tá tygum gjørdur ALS varugt við tað í 2000.

ALS vísir víðari á, at tygum gera ikki vart við, at tygum í 2004 aftur eru byrjaður at arbeiða í Føroyum. ALS hevur tí ikki møguleika at gera TAKS varugt við, at tygum aftur skulu rinda ALS-gjald í Føroyum. ALS hevur ikki møguleika fyri at fáa upplýsingar um hetta á annan hátt enn frá persóninum sjálvum.

Avgerð hjá Kærunevndini

ALS-lógin ásetur í § 7, stk. 1, nr. 1, at gjaldskyldugir til ALS eru allir persónar, sum móttaka A-inntøku, og sum hava fulla skattskyldu í Føroyum, sum hava fyllt 16 ár, men ikki 67 ár.

§ 9, stk. 2 í ALS-lógini ásetur, at ALS-gjaldið fellur til gjaldingar, samstundis sum teir gjaldskyldugu rinda ella móttaka A-inntøku. Áðrenn lønin verður útgoldin løntakara skal inngjaldið til ALS avroknast.

Sambært Als-lógini § 10 rindar Als fyri ta umsiting, sum Toll- og Skattstova Føroya ger fyri skipanina.

Tað er sostatt Toll- og Skattstova Føroya og Als, sum hava ábyrgdina fyri, at Als-gjöld verða innkravd.

Kærunevndin hevur í einum eldri kærumáli (fundur tann 27. apríl 1999, mál nr. 3) víst á, at høvuðsreglan um, at peningaupphæddir, sum av misgáum ikki eru innkravdar, tá tær áttu at verið tað, hóast tað eftirfylgjandi kundi innkrevjast, verða í serligum førum mett ikki at verða galdandi, um skuldarin ikki visti ella átti at vita, at peningurin allur ella fyri ein part ikki varð innkravdur og goldin.

Í tí málinum metti kærunevndin ikki, at ALS kundi krevja ALS-gjald longur enn 1 ár aftur. Hinvegin metti kærunevndin, at fólk kunnu vænta sær eftirkrav í seinasta lagi eina ferð árliga fyri ári fyri t.d. í sambandi við skattauppgjörðina fyri seinasta ár.

KÆRUNEVNDIN HJÁ ARBEIÐSLOYSISSKIPANINI

Kærunevndin metir ikki at grundarlag er fyri at staðfesta, at tygum vistu ella átti at vita, at ALS-gjaldið ikki varð drigið av lønini. Tá tygum byrjaðu at sigla í Føroyum, varð lønin goldin umvegis afturhaldsskipanina, og skatturin varð drigin frá. Eisini framgekk av lønaruppgerðini, at tygum rindaðu ALS-gjald.

Kærunevndin metir tí ikki grundarlag verða fyri, at tygum skulu rinda ALS-gjald av inntøkuni, sum viðvíkur tíðini áðrenn 1. januar 2011.

Við hesum grundgevingum samtykti Kærunevndin at vísa málið aftur til ALS til nýggja viðgerð í sambandi við, at ALS-gjaldið einans skal krevjast av tí partinum av inntøkuni, sum viðvíkir tíðini eftir 1. januar 2011.

Hendan avgerð kærunevndarinnar er endalig og kann sambært § 26, stk. 1 í ALS-lógini ikki kærast víðari til hægri fyrisitingarlígan myndugleika.

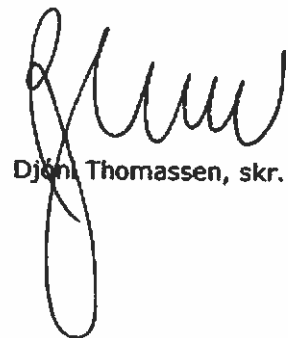
Avrit av hesum skrivi er í dag sent ALS.

Vinarliga

Kristina Samuelsen, formaður

Kærunevndin hjá Arbeidsloysissskipanini

Djóni Thomassen, skr.